

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto	K 12—
pol leta	" 6—
četr leta	" 3—
na mesec	" 10—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (v pritičju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petit vrsta 14 vin. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto	K 18—
pol leta	" 9—
četr leta	" 450
na mesec	" 160
Za inozemstvo celo leto	" 28—

Upravnštvo: Knaflova ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 1. julija. Seja je vobče mirno potekla. Pri interpelaciji maforskih poslancev zaradi lvskev nemirov je prišlo pač do demonstracij proti vladni, a samo v obliki burnih in ogročenih klicev. Stranke so največ pozornosti posvečevale vprašanju, če se bo večina odločila za boj zoper jugoslovansko obstrukcijo ali ne, če bodo mogle v tem boju vztrajati ali ne. Stranke večine pravijo, da bodo vztrajale na vsak način in za vsako ceno. Zbornica je med temi privatnimi debatami ob tako majhni pozornosti razpravljala o sicer tako važnih stvareh, o predlogih draginjskega odseka glede delavskih stanovanj. Govorili so Kunsek, finančni minister vitez Bilinski, ki se je deloma izrekel proti predlogom, dalje Zuleger in Mrček, ki je med drugim zahteval jezikovno ravnopravnost tudi pri napisih na državnih obligacijah, čemur je pritrtil nemški liberalce Kuranda. Predsednik je naznamnil, da je kranjski deželnemu glavarju Šuklje odložil svoj mandat za državni zbor, poslanec Rolsberg pa svoj mandat za proračunski odsek. Na Rolsbergovo mesto v proračunskega odseku pride dr. Hočvar.

Jugoslovanska obstrukcija proti italijanski fakulteti.

Dunaj, 1. julija. Ob 5. popoldne se je zopet sešel proračunski odsek, da nadaljuje razpravo o vladnem načrtu glede italijanske pravne fakultete. V smislu koncem prejšnje seje sklenjenega kompromisa je prvi dobil besedo poslanec Demšar, katemu je bilo zagotovljeno, da sme govoriti dve uri. Po Demšarju sta govorila samo še dr. Levicki in profesor Hraský, nakar je bila seja, v kateri se sicer ni nič posebnega dogodilo, zaključena. Prihodnja seja bo jutri.

Boj proti obstrukciji.

Dunaj, 1. julija. Stranke vladne večine se resolutno pripravljajo na odločen boj proti obstrukciji jugoslovanskih poslancev v proračunskega odseku. Ta odločilni boj hočejo začeti v jutrišnji seji. Stranke večine se rote, da bo jutrišnja seja trajala nepretrgoma toliko časa, da bo jugoslovanska obstrukcija premagana in poteptana, pa makar bi morala seja trajati noč in dan od jutrišnjega dneva pa do torka.

Dunaj, 1. julija. Za jutrišnji boj vladnih strank se delajo že sedaj priprave. Preskrbljeno je, da bo restavracija v parlamentu neprestano odprta in da se preskrbi in uredi spalnica. Stranke večine bodo za svoje člane upeljale »šihte« — eni bodo morali biti pri seji, drugi bodo počivali. Večina ima v proračunskega odseku 39 zastopnikov in jih bo moralo biti vedno 30 navzočih.

Nemei in vlada.

Dunaj, 1. julija. Nemški »Nationalverband« je imel sejo, na kateri se je ostro izrekel proti nastopu poslanca Skedla, ki je v četrkovni seji proračunskega odseka govorč o italijanski pravni fakulteti še dosti

prijetno se izrekel o kulturnih zahtevah jugoslovanskih. Celjski poslanec Markhl se je pritoževal zaradi izjave naučnega min. grofa Stürgkha v četrkovni seji proračunskega odseka. Trdil je, da je izjava naučnega ministra glede slovenskih šolskih zahtev v direktnem nasprotju z izjavami in zagotovili, ki jih je vlada dala nemškemu »Nationalverbandu«. Dalje je zastopal Markhl stališče, da se večina na noben način ne sme udati, nego da mora napeti vse moči do zadnjega, da premaga jugoslovansko obstrukcijo.

Češki agrarci.

Dunaj, 1. julija. Klub čeških agrarcev je odobril predlog poslanca Staneka, naj izvoli proračunski odsek poseben odbor, ki vzame v pretres vse vsečiliške zahteve; pripravi popoln zakonski načrt in sicer tako hitro, da se bodo mogli dotedni krediti postaviti že v proračun za leto 1911.

Poljaki in vlada.

Dunaj, 1. julija. Poljski klub je imel jako dolgo in živahnou debato o parlamentarnem in političnem položaju ter o razmerju poljskega kluba z vladom. Stavljen je bil celo predlog, naj prestopi poljski klub v opozicijo. Kakor običajno v tem klubu, se je stvar diplomatično zaključila na ta način, da se je razprava odgodila.

Senzacionalne vesti.

Dunaj, 1. julija. Današnji dunajski večerni listi prinašajo popolnoma konkretno formulirana mnenja, da se slovenski klerikale pripravljajo odnehati od obstrukcije proti italijanski fakulteti, če se dr. Kreku da potrebna prilika glede predloga na definitivno uredbo državnozborskega poslovnika.

Dunaj, 1. julija. Dr. Susteršič je napram poročevalcu »Slov. Naroda« izjavil, da so te časniške vesti popolnoma prazne in nič drugega kot balon d' essay.

Dunaj, 1. julija. V »Zvezni južnih Slovanov« ne verjame nihče, da bi bile vesti o opustitvi obstrukcije pod omenjenimi pogoji utemeljene. Cudno pa je vsekakso, kako so mogle priti te vesti v tako konkretni obliki v liste. »Zeit« naravnost piše o pogajanjih med slovenskimi klerikalci in med nemškimi kršč. socialci. Ker se je že večkrat zgodilo, da so klerikale postopali na svojo roko in rušili solidarnost, so te vesti gotovo vznemirljive.

Bienenthal na delu.

Dunaj, 1. julija. Ministrski predsednik Bienenthal je imel posvetovanje z načelniki večine. Pozivljal jih je, naj z dolgotrajnimi sejami premagajo jugoslovansko obstrukcijo. O finančnih načrtih ni nič govoril.

Dunaj, 1. julija. Glombinski, Levicki in drugi poslaneci se odpeljejo v Lvov, da se osebno prepričajo o položaju. Od poljske strani se zatrjuje, da so streljali samo Rusini in da je tudi ustreljeni teolog Kocko bil zadet od lastnih tovarišev. 8 dijakov je težko ranjenih, 12 drugih lahko. Tepež je nastal, ker so rusinski dijaki brez dovoljenja hoteli imeti

shod in poskusili siloma udreti v rektorjevo pisarno. Rusinski poslanci so strašno razburjeni, ker jim je Bienenthal rekel, da je vlada že vedela prej, da prirede rusinski dijaki izgrede. Poslanci pravijo, da bi bila vlada izgrede lahko preprečila. Pridelitelji demonstracije so namreč razpostrali 300 telegramov, pozivljajoč z njimi tovariše v Lvov. Policeja je te telegrama konfiscirala. Ob 10. ponoči je došlo poročilo, da so bili rusinski dijaki oboroženi z browning revolverji. Tudi ustreljeni Kečko ga je imel v žepu. Rusini dolže oblast, da pristransko postopa. V resnicu so arterirani zgolj rusinski dijaki in noben poljski.

»Slovenec« — Gjalski.

Dunaj, 1. julija. »Slovenec« napad na pisatelja in hravtskega poslanca Gjalskega je popolnoma neutemeljen. Gjalski je prišel v parlament iskat Hlibovickega, da se z njim domeni zaradi kongresa v Sosiji. V vestibulu je slučajno govoril z nekaterimi Jugoslovani in izrekel dvome, da bi obstrukcija porodila ugoden uspeh. Na taktko mu še mani bilo kaj uplivati. Ves pogovor je trajal samo nekaj minut. Nekateri Jugoslovani Gjalskega še videli niso. Gjalski je govoril tudi z dr. Koroseem in je moral »Slovenec« ta izgovor izrabiti.

Vojvodinja Hohenberg.

Dunaj, 1. julija. Iz Budimpešte je došla presenetljiva novica, da hoče cesar povodom desetletnice poroke prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinanda njegovi soprigi vojvodinji Hohenberg in njenim otrokom podeliti naslov »cesarska in kraljevska visokost«.

Češki deželní odbor.

Dunaj, 1. julija. Korespondenca »Centrum« javlja iz Prage, da hoče cesar povodom desetletnice poroke prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinanda njegovi soprigi vojvodinji Hohenberg in njenim otrokom podeliti naslov »cesarska in kraljevska visokost«.

Bojkot mesarjev.

Dunaj, 1. julija. Mestu Krems, ki z brezprimerno vztrajnostjo vzdržuje bojkot mesarjev, se je pridružilo tudi mesto Weidhofen.

Napredna zmaga.

Celje, 1. julija. V Škofji vasi pri Celju je zmagala pri občinskim volitvah v III. razredu narodno - napredna stranka proti združeni listi klerikalcev in nemškutarjev. Narodno - napredni kandidati so dobili po 70 glasov, nasprotniki po 25 glasov. Tudi v I. in II. razredu je zmaga zagotovljena narodno - napredni stranki.

Ministrska kriza v Srbiji?

Belgrad, 1. julija. Opozicionni listi trde, da je nastala ministrska kriza, kar pa vlada odločno dementuje.

Ingradi v Lvovu.

Lvov, 1. julija. Izjemno stanje se ni razglasilo. Policeja je zasedla vsečilišče in drži tamkaj vse dijake ter jih hoče zvečer odpeljati v zapore.

Klerikalci med sabo.

Že pred osmimi meseci je kranjski deželní odbor razpisal službo deželnega zdravstvenega tajnika, a ta služba še do današnjega dne ni oddana. Pred so ravno klerikalci najbolj kričali, da potrebuje deželní odbor zdravstvenega tajnika, češ, da je samo zdravnik - strokovnjak sposoben, opravljati zdravstveni referat. To je tudi popolnoma resnično. A ravno tisti klerikalci, ki so prej sili, da se mora zdravstveni referat izročiti strokovnjaku, ga sedaj mirno puste v rokah profesorja literature gospoda Evgena Jarcia, ki o zdravstvenih stvareh tudi več ne ve, kakor njegov kolega in somišljenik, iz Simplicissima, znani poslanec Jožef Filser. Ta steber bavarskega klerikalizma je farovski kuhanici svojega okraja kot najboljše sredstvo zoper trganje priporočal, naj dobi belega in še čisto nedolžnega mačka in naj ga pripravi do tega, da ji bo o polnoči ob svetu nove lune na popek položil — spomin, češ, boljšega sredstva vsi padarji skupaj ne znajo zapisati. Tako nekako bo tudi z zdravniško vednostjo prof. Jarcia. Vzlie temu torej mu pa vendarle klerikalci puščajo zdravstveni referat in ne oddajo že pred osmimi meseci razpisane službe zdravstvenega tajnika. Oficijelni izgovor je, deželní odbor nima denarja. Čudno! Za važne in koristne stvari nima dežela nikoli nič denarja, za nepotrebne klerikalne spekulacije in škodljive strankarske organizacije ga ima pa vedno dovolj. Pri službi deželnega zdravstvenega tajnika se gre za slabih 6000 K. Deželní odbor pravi, da teh 6000 kronic ne zmore, dasi jih je deželní odbor dovolil; tistih tisočakov, ki jih je pa dežela plačala za nakup mlinov pri Kranju, kar dela Tomaž Pavšlar tako veselje, je pa dežela brez težav zmogla, dasi jih deželní odbor ne bil smel izdati. Ali marsili deželní odbor, da je za Kranjsko deželo večjega pomena, da je Tomaž Pavšlar dobre volje, kakor da dobi oskrbovanje zdravstvenih zadev vsega prebivalstva strokovnjak v roke? Pravi vzrok, da deželní odbor še vedno ni oddal mesta deželnega zdravstvenega tajnika je ta, da so si klerikalci med sabo v laseh, kdo naj to službo dobiti. Za službo se potegujejo dva zdravnika, oba seveda klerikalci; dr. Dolšak v Ljubljani in dr. Breclj v Gorici. Dr. Dolšak meni, da gre njemu ta služba, ker je bil svoj čas predsednik klerikalnega visokega društva »Danice« in je član vodstva klerikalne stranke, dr. Breclj pa se opira na to, da je bil vnet organizator klerikalnih dijakov, da je svoj čas v »Katoliškem Obzorniku« ali kje Darwinia obglavil, da sedaj že dolgo let petelini na Goriškem in je pač zaslužil, da mu klerikalna stranka preskrbi mično mesto. Zaradi te službe je sedaj veliko nasprotje. Frakarska sekacija klerikalne stranke priporoča dr. Dolšaka, češ, da se zna bolje obnašati in je sploh močanski človek, frakarska sekacija pa očita dr. Dolšaku da ni pravi demokrat in da je imel celo konja ter ga javno jezdil,

kar da je proti vsem načelom krščanskega socijalizma. Frakeljska sekacija sicer ne pozna dr. Brecelja, poteguje se pa zanj bolj iz nagajivosti kakor iz prepričanja, bolj iz sovraštva do dr. Dolšakovih rokavie, krvat in konja, kakor iz stvarnih razlogov. Tej sekci bi bil kot deželnemu združstveni tajnik najljubši dr. Z a j e , ki je znašel tako žavbo, da upa ž njo vse delavce premazati v klerikalce in kdo ve, če ne bo vsega tega preklanja v klerikalni stranki konec ta, da bodo odletela tako dr. Dolšak, kakor dr. Brecelj in da bodo službo ponudili dr. Zajcu.

Alarminganje orožnikov.

Povodom zadnjih sokolskih slavnosti v Ljubljani je vlada zopet alarmirala orožnike. To dela vlada zdaj že skoro dve leti. Pri vsaki najmanjši priliki spravlja orožnike na noge in za otvoritev nemškega gledališča, ki bo sicer šele na zimo, delajo v kazini že sedaj sunljive načrte, prav kakor bi kaj želeli, kar bi se dalo izkoristiti za denunciacijo. V vsem času od septembervih dogodkov kravavega spomina niso imele orožniki ne enkrat prilike, za kako intervencijo. Ne enkrat se ni primerila niti najmanjša rabuka, niti demonstracija navzlie vsem predzravnim nemškim izzivanjem in zlobnim napadom in žaljenjem nemškega časopisa. Ali orožnike alarmirajo vendar in čuje se, da jih hočejo alarmirati tudi v nedeljo, na dan jubileja naše šolske družbe. Da niso čisto nič potrebeni, leži na dlani, da provzročajo velike stroške državi, je znano, ali vlada vendar ne odneha. Kazinska hujskanja bi pač sama ne zaledla dosti, če bi pri vladni ne bilo ugodnih dispozicij in nagnenja za alarmiranje orožnikov. Po letih stari in po plemstvu mladi baron Schwarz in njegov po letih mladi in po plemstvu stari grof Chorinsky, ki sicer rada drug čez drugega kaj rečeta, sta menda edina v tem, da storita dobro delo, če dasta z alarmiranjem orožnikov dunajski vlasti povod misliti, da je v Ljubljani javna varnost jako slaba in da so Nemci varni samo v senci bajonetov. In če pride še sem ter tja na Dunaj kako »spretno« sestavljeni poročilo o kakih »veleizdajniških« klicih, potem ni hudič, da bi to ne zaledo.

Posetnikom jubilejne slavnosti!

Naval pri kosilu se hoče izravnati na ta način, da se bodo obmejni Slovenci po krajevnih skupinah dirigirani po posameznih restavracijsih. Da se izve približno število kosil, prosimo nujno, da nam goriški, koroški, štajerski in tržaški Slovenci brzjavno sporočajo koliko kosil naj se zanje naročil! Zadnja poročila se lahko upoštevajo le še do 9. ure v nedeljo dopoldne. Natančnejšo raz-

poredbo obedov prinese po možnosti nedeljski »Slov. Narod«. Za vsak slučaj pa naj se zastopniki obmejnih Slovencev oglase v nedeljo od 7. do 12. dopoldne pri načelniku odseka tržnem nadzorniku g. Adolfu Ribnkarju na mestnem magistratu, ki bo dajal potrebna pojasnila. Naslov za brzojavke: Ribnkar, Ljubljana.

Slovensko gledališče

Sinoči je imela intendance slovenskega gledališča sejo, na kateri je odobrila proračun za prihodnjo sezono. Stroški so proračunjeni na 124.000 krov. Danes, v soboto, bo imela intendance zopet sejo. Povabljeni so tudi zastopniki Slov. Filharmonije, da se z njimi doseže sporazumljene glede gledališkega orkestra. Za prihodnjo sezono je angažirana tudi gospa D a n i l o v a , ki bo čez poletje vodila dramatično šolo.

Policisce vesti.

V kovčeg je vlomil

v nekem tukajšnjem hotelu natakarju Roškarju njegov tovariš, mu ukradel 32 K 70 v ter jo neznano kam odkuril. Preskrbljeno je, da se svoječasne usode ne izogne.

3000 K je poneveril

v Žaleu 19letni Jožef Turk in neznanom kam pobegnil. Z njim je baje odšel tudi nek njegov priatelj. Turk ima bojda tujo delavsko knjižico. Varnostna oblastva ga marljivo zasedujejo.

Sreča v nesreči.

Po hodni poti ob Cesti na južni kolodvor je vozil nek kolesar in zavozil v 5letno Olgo Čenčurjevo, katero je podrl na tla, a se deklica k sreči ni nič poškodovala. Kolesar je znan.

Pes je popadel

na Dunajski cesti steklarja Alberta Kohlhammerja in mu pri obleki napravil 20 K škode. Lastnica psa je znan.

Nezgode.

Metod Koruza, sobrat pri Salezijancih na Rakovniku, se je peljal na vozu, naloženem s senom po travniku. Nesreča je hotela, da se je voz prevrnil in je pri tem Koruza tako nesrečno padel, da si je zlomil levo roko. — Mestna uboga Marija Šink je šla po Sv. Petra cesti domov. Nasproti ji pride neznan voznik s trugo za pesek. Ker se starka ni mogla urenko izogniti, jo je truga ob zid Hafnerjeve hiše pritisnila in ji poškodovala život na desni strani in desno roko. — Dninar Ivan Pilpoh se je peljal z drugimi delavci po Viški cesti v mestni Log seno sušit. Nasproti je privozil tik tega voza neznan voznik in pri tem zadel ob Pilpohovo roko, ter ji prizadejal težko okvaro. — Martin Janžikovič je snažil na kolodvoru v Spod. Šiški stroj. Ker pa mož ni pazil, se je po

rokah nevarno opekel. — V Dednem Dolu je Marija Mikolič, mlinarja žena, padla kakih pet metrov globoko na pod. Poškodbe, ki jih je pri padcu zadobila, so težkega značaja.

Tat ujet — kje je denar?

Prijeti Pogačar je gotovo strokovnjak v tatinstvu. Sicer se morda nikoli ne bo dalo dognati, kje vse je uzmaval in koliko je pokradel, a da je bil v svoji stroki silno »priden«, to priča veliko število že znanih tatvin, ki so mu vse več ali manj plena dale. Sodišče zelo ugiba, kam je neki spravil Pogačar nakradeni denar. Dobilo se ni pri njem nič, a brez dvoma ima kaj evenka, pa ga je iz previdnosti dobro skril za vse slučaj. Med vsemi slučaji računa Pogačar gotovo najbolj na slučaj, da se mu zopet posreči pobegniti. Enkrat se mu je to že posrečilo, ko je namreč pobegnil iz zapora deželnega sodišča v Celovecu.

To njegovo upanje, da ga sreča tudi v bodoče ne zapusti, ima prav zanimiv izgovor. Pogačar pravi namreč, da ga je sam angelj peljal iz celovške kehe, kakor svoj čas sv. Petra in da ga je ta angelj tudi še potem varoval. V dokaz, da ga angelj čuva, se sklicuje na to, da se je nekoč na cesti nekoliko zaletel v nekega ljubljanskega detektiva. Ti imajo sicer izborne nosove, a dasi se je zadeti detektiv ozrl in pogledal Pogačarja, ga vendar ni spoznal. Spričo takih dogodkov se pač ni čuditi, da je Pogačarjevo zaupanje v njegovega angelja varuha zelo veliko. Seveda je pa vzliz temu veliko vprašanje, če se bo Pogačarjevemu angelju varuhu še kdaj posrečilo c. kr. angelje varuhe ukaniti.

Iz sodne dvorane.

Okraino sodišče ljubljansko.

Epizoda iz Novega Vodmat. Tam, kjer se je svoje čase razprostirala starim Ljubljancam dobro znana »Zelena jama«, je danes prozajeno predmestje Novi Vodmat. Večinoma stanujejo tam sloji, ki nimajo navade, izražati se v finih oblikah — kdo bi jim to zameril! — Dne 21. junija se je vrla v Novem Vodmatu, v stanovanju sprevodnika južne železnice Matevža Zemljča neljuba epizoda, ki je imela za Zemljča neljube posledice. Popoldne, ko je mož po napornem delu na železnicu malo legal, da bi zadremal, pa pride zgovorna Zefka Kačarjeva v kuhinjo in začne z Zemljčevu ženo razgovor. Zemljč nekaj časa posluša, ko pa le ni konca, prime Kačarjevo in jo postavi čez prag v vežo. To je pa napravil tako neokretno, da se je Kačarjeva poškodovala na roki. Zemljču je zato včeraj sodnik odmeril 5 K ali pa 12 ur zapora.

Ne dirjajte prehitro s kolesi! V Ljubljani se udomačuje navada, da

nekateri kolesarji dirajo po ulicah, kakor bi jih vrag podil in semtrja niti ne dajejo občinstvu znamenj z zvoncem. Ni čuda, da se vsak čas zgodí kje kaka nesreča. Hlapac Franc Stergar iz Spodnje Šiške je tudi tak patron. Zadnjič bi bil v Šiški kmalu povozil nekega sedemletnega dečka. Le sreči se je zahvaliti, da ga ni prav nevarno poškodoval. Deček je dobil le na nogi majhno poškodbo. Stergar bo zato sedel dva dni v zaporu. — Kolesarje ob tej priliki prav resno opominjam, naj ne vozijo prehitro, posebno ne na ovinkih, naj ne vozijo po trotoarjih in naj občinstvo opozarjajo z zvoncem — in število kolesarskih nezgod se bo gotovo omejilo.

S Pogačarjevega trga. Včeraj je stale pred tukajšnjim okrajnim sodiščem par prav tipičnih figur z ljubljanskega Pogačarjevega trga. Prišla je kot oboženka resolutna mokarica Medvedova, kot priče so prišle zeljarica, maslarica, lončarica itd. — kratkomalo po svojih reprezentantinjah je bil zbran ves Pogačarjev trg. Kupujoče občinstvo je pa zastopala tožiteljica Kosmačeva, ki toži Medvedova zaradi žaljenja časti. Kosmačeva najbrž nima v preveliki meri te lepe navade, da bi kupljeno blago sproti plačevala, in zato jo je enkrat Medvedova na trgu malo opomnila, češ, da bi bilo dobro plačati. Kosmačevi se je pa to precej za malo zdelo. Ker ni vedel drugega maščevanja, je pa šla Medvedovo tožit zaradi žaljenja časti. Ker pa nobena priča ni slišala iz ust Medvedove o Kosmačevi nobene žaljive besede — nekatere so celo rekli, da je bilo narobe — je sodnik seveda mokarico oprostil.

Občni zbor „Mladike“.

Pod predsedstvom predsednice gospe županje Hribarjeve se je včeraj popoldne vršil 5. redni občni zbor »Mladike«. Predsednica je v kratkih besedah pozdravila navzoče, nato pa je o družstvenem delovanju v preteklem letu poročal tajnik g. mag. svetovalec E. L a h. Iz njegovega poročila posnemamo sledeče: v začetku lanskega leta je bilo v internatu »Mladika« sprejetih 56 gojenk, koncem leta jih je bilo 53, ker so 3 izstopile. Zdravstveno stanje gojenk je bilo ugodno, disciplina in uspehi povoljni. Osobje se je moralno pomnožiti; 2 prefektinji nista več zadostovali, najelo se je še učiteljico, ki je rojena Francozinja. V prihodnjem letu bodo približno iste razmere. V zavodu ostane še 40 gojenk, od preostalih 13 mest so 4 že zasedena. — Za »Mladiko« se zida ob Šubičevi in Levstikovi ulici novo poslopje, ki bo v jeseni l. 1911 že porabno. Načrte

LISTEK.

Zaljubljeni kapucin.

Vesela povest iz ljubljanske preteklosti.

(Dalje.)

I.

Končno je voz z vso množico do spel pred kapucinski samostan, ki je takrat stal na vogalu sedanje Zvezde, nasproti današnjemu deželnemu dvorcu. Samostan je bil skromno, starodavno poslopje, česar vhod je bil kar pri cesti. Cerkovnik je prav nespošljivo pograbil Angelika čez pas in ga postavil na tla. Sicer se je Angelik še nekaj obotavljal in se hotel s primernim ogovorom posloviti od spremljajoče ga množice, ki se je kričeč gnetla okrog njega, toda jezni cerkovnik ga je prikel s trdo roko in ga brezobjčno pahnil v samostansko vežo.

»Vivat eviček in revolucion,« to so bile zadnje besede, ki jih je množici zaklical pater Angelik, potem so se za njim zaprla samostanska vrata.

Zaprla so se za dolgo časa. Ko je pater - vratar, star častitljiv menih, zagledal svojega sobrata Angelika in od ogorčenega cerkovnika izvedel, kako občno pohujšanje je pravzročil nesrečni Angelik in kako sramoto je napravil celiemu samostanu, ga je prevzela tolka žalost, da se je

najprej bridko razjokal, potem pa v sveti jezi treščil svojo tobakiro ob tla in začel nesrečnega Angelika tako oštevati, da se je zasmilil celo grčavemu cerkovniku.

Angelik je slonel ob zidu, roko, v kateri je imel prazen bokal, je držal privzidnjeno in ko je pater-vratar ravno najbolj nanj kričal, ga je prekinil.

»Holt!« je zaklical in potem z blaženim usmievom na ustnicah začel polglasno peti: »Mi ga pa pijemo, pijemo . . .«

»Molči — pijane!« je v največji ljudnosti zavpil pater - vratar. »Molči in spravi se v svojo celico.«

Pater - vratar in posavski cerkovnik sta prijela Angelika vsak za eno roko in ga vlekla v njegovo celico ter ga položila na njegovo ležišče. »Vi — vat eviček — in — revolu —« je še zastopal nesrečni Angelik in potem z bokalom v roki zaspal.

Pater - vratar je še nekaj trenotkov obstal pri ležišču in z mokrini pogledi motril svojega smrčečega sobrata. Potem je pa izrekel krepko besedo, oznanjujočo v navadnem življenju boljšo polovico domačega ščetince, pljunil na tla in odpeljal cerkovnika v pisarno patra gvardiana, da tamkaj pove in popiše, kaj je vse počenjal pater Angelik na potu s Posavja do samostana.

Tudi pater gvardian je bil globočno užalen zaradi sramote, ki jo je Angelik storil celiemu samostanu in ker cerkovnik ni pozabil pripovedovati, kako izredne zasluge si je pridobil, da pohujšanje ni postal še večje, ga je pater gvardian tako toplo pohvalil, da so se v cerkovnikovem sreu porodila najlepša upanja na lepo in izdatno napitnino. Toda ta upanja se niso izpolnila. Pater gvardian je pač obljudil cerkovniku bogato plačilo, ki naj bi je pa prejel še v nebesih, pričakovanega evenka pa nič odrinil. To je cerkovnika tako razkačilo, da je odhajajoč iz samostana posnemal izgled patra - vratarja in se tudi poslovil s trpkimi besedami, vzetimi iz živalstva, ter s slovensko izjavo: »Prav je imel pater Angelik, da jim je napravil tako sramoto.«

Toda patru Angeliku ni bilo s tem spreobrnjenjem cerkovnikovega mišljenja prav nič pomagano. Očetje kapucini so bili ogorčeni in njih nevolja je bila toliko večja, ker jim je bilo znano, da se v deželi vladajoča francoska gosposka prav malo naklonjena in da jih hoče framazonski maršal Marmont odpraviti iz Ljubljane in njih samostan spremeniti v vojašnico. Očetje kapucini so se zradi tega posebno trudili, da se čim bolj prikupijo ljubljanskemu prebivalstvu, kakor tudi okoličnom, in da bi se ničesar ne zgodilo, kar bi moglo dati povod pritožbam in nape-

ljati vodo na mlin francoske gospoke.

Pri večerji v refektoriju je vladal ta dan splošen molk. Vsi so grdo gledali. Gvardian je bil zamišljen, ostali patri pa se ga niso upali motiti z nobeno opazko in z nobenim vprašanjem, kajti uganili so, da ugiba, kako kazen naj odmeri Angeliku. Srđiti izraz gvardijanovega obličja je pričeval, da kuje posebne naklepe glede Angelika, ki je med tem trdno in sladko spal v svoji celici in niti v sanjah ni slutil, kako črni oblaki se zbirajo nad njegovo obrito glavo. Ti oblaki so se že zgostili naslednje jutro, ko je prejel pater gvardian od francoske policije dolgo pisano zastrupljanje, katero je pravzročil pater Angelik. V tem pisaju je bilo tudi rečeno, da mora policija iz Angelikovega vedenja in vpitja sklepati na mišljenje kapucinskih patrov in na navade, ki morajo vladati v njihovem samostanu ter da bo vsled tega imela odslej jaka pozljivo oko za samostan in za njegove prebivalce. Strah, ki ga je to pisano pravzročilo med očetji kapucini je se povečal sveto jezo gvardijanovo in utrdil v njem sklep, da zasluži pater Angelik tako kazen, da bo pomnil vse žive dni in mu za vselej pregnala veselje javno kričati: Vivat eviček in revolucion.

(Dalje prihodnjih.)

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 1. julija 1910.

Termín.

Pšenica za oktober 1910. za 50 kg 9:19
Rž za oktober 1910. za 50 kg 6:81
Koruza za juli 1910. za 50 kg 5:31
Oves za oktober 1910. za 50 kg 7:27

E f e k t i v.
5 ceneje.

Sprejme se takoj v eno tukajšnjo podjetje

„Saldokontoristinja“

slovenskega in nemškega jezika polnoma zmožna, samostojna korespondentinja, vešča stenografije in pisanja s plšalnim strojem. — Interesentne z večletno prakso imajo prednost. Ponudbe v slov. in nemškem jeziku, s zahtevo plače, sprejme upravnštvo »Slov. Naroda«.

Prešernove slike

prodaja in posila po poštini ponujajo
Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slik 5 kron. 2073

Prvi
slovenski
izprasani
optik in strokovnjak
Dragotin Jurman
Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Usojam si vladivo opozoriti, da sem prevzel

9

glavno zastopstvo „Prve češke življenske zavarovalnice.“

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

Trgovsko - obrtna banka v Ljubljani“

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

Uradni prostori: Šelenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po $4\frac{1}{2}\%$; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na najrazličnejše načine. — **Ravnatelj menjalnic:** zamenja tuj denar, prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko. — Eskomptira trgovske menice. — Preskrbuje vnovičenje menic, nakaznic, dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila, se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadružni pisarni.

10

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Delniška glavnica:
K 5.000.000.—

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po $4\frac{1}{2}\%$ čisto. — Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po dnevnih kurzih.

Rezervni zaklad:
K 450.000.—

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

.. Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3.

.. Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

Denarni promet do 31. decembra 1909 nad 518 milijonov kron.

Obstoječih vlog nad 38 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Za varnost vloženega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in z vso svojo močjo. Izguba vloženega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželnih vladi, izključena vsaka spekulacija z vloženim denarjem. Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo po $4\frac{1}{4}\%$ brez odbitka; nevzdignjene obresti se pripisujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema

vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Posola na zemljišča po 5% obresti in proti amortizaciji po najmanj $1\frac{1}{4}\%$ na leto. Daje posojila na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike, v podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov pa kreditno društvo.

4

Dolžnost

vsakega Slovence je, da sklene zavarovalno pogodbo bodisi za življenje, ali pa proti požaru le pri slovenski banki »SLAVIJA«.

Podpirajmo torej domač slovenski zavod, da more nalogo, ki si jo je stavil, izpolniti v najširšem obsegu.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

.. Ogromni rezervni fondi K 48,812.797 — Jamčilo za popolno varnost ..

Banka „SLAVIJA“

ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.

Banka „SLAVIJA“

razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj smrti roditeljev, za doto otrokom.

Banka „SLAVIJA“

razdeljuje ves čisti dobiček svojim članom.

Banka „SLAVIJA“

je res slovenska zavarovalnica z vseskozi slovansko - narodno upravo.

Banka „SLAVIJA“

gmotno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim dobrodelnim namenom.

Banka „SLAVIJA“

strebi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje

generalni zastop banko „Slavijo“ v Ljubljani.

Slovenci!

Oklenimo se z vsemi močnimi gesla: »Svoji k svojim!«

Osamosvojimo se na narodno - gospodarskem polju!

Ne podcenjujmo se! Bodimo odločni, mlačnost, obzirnost in nedoslednost, ki se čim huje nad nami maščujejo, morajo izginuti. Osvobodimo se tujega jarmal!